

ЗЕЛЕНИТЕ ЕКОЛОЗИ – МИНОНОСЦИТЕ НА СОЦИАЛНАТА РАЗРУХА

От природния газ към водорода – От трън та на глог, че е по-висок!

Четири за „зелените“ еколози, политици и самозвани енергетици, които са отсъствали не само от лекциите по климатология.

Водните пари и парниковия ефект

Парниковите газове са газовете в атмосферата, които абсорбират и излъчват радиация в инфрачервения спектър. Този процес стои в основата на т.нар. парников ефект. Основните парникови газове в атмосферата на Земята са: водна пара, въглероден диоксид, метан, диазотен оксид и озон. Те влияят силно на температурата на Земята и без тях земната повърхност би била с около 33 °C по-студена, отколкото е сега.

Водните пари са естествен парников газ, който е отговорен за явлението парников ефект между 33 и 66%. По отношение на масата, водните пари са много по-разпространени (около 0,3% от атмосферната маса, в сравнение с около 0,06% за CO₂), както и приблизително 80% от всички парникови газове по маса (приблизително 90 обемни процента). Ако

Инж. Щеро ЩЕРЕВ,
зам.-председател на Научно-техническия съюз по минно дело, геология и металургия*

се реализират директивите на Брюксел в полза на ВЕИ и водородното бъдеще, в замяна на изкопаемите енергийни суровини в планетарен мащаб, то вместо 36,5 милиарда

тона емисии на CO₂ към 2019 г. (без да се отчита необходимото задоволяване на непрекъснатото растящите енергийни потребности и евентуален отказ от ядрена енергетика), ще се емитират няколко десетки милиарда тона водни пари в атмосферата. Те ще са продукт на водородната електроенергетика, от топлофикационните централи на водород, от индустрията, използваща водород!

Като се има предвид, че металите и материалите, от които се изработват и монтират ВЕИ-парковете, като мед, алуминий, кобалт, литий, паладий, платина и много други редки земни метали, а и също цимент, и стомана за фундаментите, са високо енергоемки и неизбежно свързани с емисии на CO₂, възниква въпросът дали ще се намали парниковият ефект или ще се мултиплицира многократно?

Освен това, за производството на водород ще се използва вода с определен химически състав, на който отговаря най-вече питейната вода, която е дефицитна в много региони в света, та дори и в Европа. Не случайно Германия и Франция планират да внасят от други страни необходимия им водород. Брюкселските „зелени“ идеолози предлагат изграждане на големи фотоволтаични и ветрови паркове в Северна Африка, като възнамеряват да използват електрическата енергия от тях за производство на водород. Кой да им каже, че трябва да мислят и за местните жители, които и сега страдат от липсата на достатъчно питейна вода! Резултатът от „зелената революция“, за мнозинството жители на планетата, ще бъде катастрофален. Като в поговорката: „От трън та на глог, че е по-висок!“ Парникови-

ят ефект, вместо да се намали, ще се увеличи многократно, но богатите страни ще станат още по-богати, а бавно развиващите се страни, ще обеднеят безнадеждно. За съжаление, България е сред обречените.

Големият въпрос е дали парниковите газове са единствените виновници за изменението на климата на Земята? И особено набеденият за главен виновник CO₂! Защото има обосновани подозрения, че това обслужва определени корпоративни и политически интереси. Идеолозите на „зелената революция“ упорито пренебрегват научните аргументи на редица многоуважавани, световноизвестни учени, за влиянието на космическите сили, на слънчевите радиационни цикли, на тектоничните процеси в дълбините на нашата планета и т.н.

На стр. 2

* Щеро Щерев е роден на 24.06.1947 г. Завършил е Техникум по електротехника „Г.С. Раковски“ в Стара Загора, ВМГИ „Св. Иван Рилски“ в София, а през 1980 г. - квалификационен курс за технолози на големи рудници в Институт „Скопински“ в гр. Люберци, Московска област. Бил е зав.-смяна; зам.-началник на участък; началник на разкривено-насилен комплекс в Рудник „Трояново-2“... В „Минпроект“ ЕАД, София е заемал длъжността проектант – ръководител на група и главен проектант. Бил е зам.-председател на Комитета по енергетиката от 1992 до 1993 г.; главен проектант на рудник „Трояново-север“; бил е зам.-изпълнителен директор на Мина „Марица Изток“; заемал е длъжност началник отдел „Минно технологичен“ в „Минпроект“ ЕАД, София, а от 2001 до 2005 г. е бил изпълнителен директор на мина „Марица Изток“. От 2005 до 2013 г. е член и председател на Съвета на директорите на „Минпроект“ ЕАД. От март 2015 г. е зам.-председател на УС на НТС по Минно дело, геология и металургия.

ЗЕЛЕНИТЕ ЕКОЛОЗИ - МИНОНОСЦИТЕ НА

От стр. 1

Ако си представим Земята като гигантска ракета, а поредицата от вулканични изригвания акумулират ефекта на кратки включения на мощните ракетни двигатели за корекция на траекторията ѝ, ще стигнем, може би до извода, че под тяхно въздействие Земята няколкократно е сменяла полюсите си. Твърде вероятно е те да променят наклон на земната ос и скоростта ѝ на въртене около нея. Всяка една от тези промени влияе на океанските течения, влияе и на движението на въздушните маси - съответно на локалните климати. С промяната на ъгъла на наклона на земната ос, се променя ъгъла на огряване на земната повърхност от Слънцето, което означава, че се променя и количеството енергия, която достига до нея. Промяната на параметрите на земната орбита може да промени глобалния климат както към затопляне, така и към нов ледников период, в зависимост от размера на ексцентричността на земната орбита. Тази ексцентричност определя дали Земята се приближава до Слънцето или се отдалечава от него. А всички тези природни процеси не зависят от желанията ни, не зависят и от всякакви човешки дейности.

Напоследък много „самозвани“ енергетици пропагандират идеите на Мао Дзе Дун от преди 60 години, налагани с директиви и датзбабу: „всяко китайско семейство - металурзи, всеки дом - с домнена пещ“. Новата редакция на цитата на Мао е: „Всеки дом - производител на електроенергия от ВЕИ за собствени нужди, а излишците за продан!“ В същото време се отричат като остарели концепциите за ползване на АЕЦ и ТЕЦ на лигнитни въглища за базови мощности, както и в националните енергийни системи, така и в Обединената европейска енергийна система.

Популистките пропагандни внушения включват уверения, че такава обединена енергийна система от десетки милиони малки и по-големи ВЕИ инсталации, ще се управлява от мощни компютърни центрове. Не е известно как те си представят управлението и поддържането на качеството на електроенергията - напрежение, реактивна и активна мощността, и честота, в такава система от безброй неуправляеми малки и големи енергийни ВЕИ. Без участието на базови централи е пълна утопия създаването на надеждна енергийна система. ВЕЦ не мо-

СОЦИАЛНАТА РАЗРУХА

гат да ги заместят, защото зависят от наличието на достатъчно вода в язовирите им и то преди всичко за питейни и домакински нужди. Така че „абсолютни“ гаранции са невъзможни. Сигурно има талантливи компютърни програмисти, които биха могли да разработят такава програма, но в същото време не бива да се забравя, че хакерите, срещу съответно за-

зохранилища са под необходимия за сезона минимум. Графичният за запълването им за зимата сериозно закъснява. Намалени добив и доставките от норвежките находища не се компенсират от незначително увеличението доставки на руски газ. А корабите с втечен такъв (LNG) се пренасочват към източноазиатските пазари, където търсенето е много по-го-

фа, с непредвидими последствия. Прагматичните германци и честолюбивите французи едва ли ще допуснат недостигът на електрическа енергия и природен газ в домовете им да стане всекидневие, а страните им да се превърнат в треторядни индустриални държави в световен мащаб. Техните управляващи политици сигурно не са забравили недоволството на парижани и протестите на „жълтите жилетки“. При една студена зима те могат да се повтарят в много по-големи мащаби и с разрушителна сила в цяла Европа. А може би тъкмо това е необходимо на техния най-голям приятел гарант?!

Като се има предвид всичко казано до тук, лъсва твърде необоснованата самонадеяност на „зелените“ европейски политици, да си мислят, че са в позиция да наложат своите енергийни „екологопазители“ в световен мащаб. Страните като Индия, Китай, Русия, САЩ, Япония и Южноафриканската република, да не говорим за арабските страни, Индонезия и южноамериканските страни, няма да приемат тенденциозно облагане с митнически такси на индустриалните им въглеродно обременени стоки и привилегированото отношение към вноса на индустриални суровини за производство на ВЕИ-съоръжения в Европейския съюз. Тъкмо Индия, Китай, Русия, ЮАР и южноамериканските държави, са основните износители на мед, алуминий, кобалт, литий, палладий, платина и много други редки метали, чийто добив и преработка са въглеродно обременени, но без тях европейските корпорации, които щедро спонсорират „зелената революция“, ще спрат производството на електромобили и ВЕИ-съоръжения.

Световната търговска организация със сигурност няма да приеме „зелените“ митнически политики на управляващите в Брюксел. Самозваните български „енергетици“ да не се престарават в стремежа си да се харесат на чуждестранните си спонсори и да погребват минно-енергийния комплекс „Марица Изток“. Замяната му с парогозови коиконномическа обособеност.

Инвестициите в такива нови мощности са възвратими за не по-малък експлоатационен срок от 15 години; - Експлоатационният им

хоризонт е до 2030 г. в съответствие с европейските директиви;

- Цената на природния газ расте непрекъснато, в съответствие с повишаване на неговия ръст на търсене;

- Емисиите на CO₂ ще бъдат два пъти по-малко, но цената за тях дотогава ще се удвои;

- Цената на произвежданата електроенергия ще бъде изключително висока и неподсилна за битовите и индустриалните потребители.

Замяната на комплекса с ВЕИ и водородни инсталации към настоящия момент, е също високо рискова авантюра, за която някой трябва да поеме персонална, а не политическа отговорност. Големите индустриални европейски и извъневропейски държави, независимо от „зелената“ си климатична риторика, няма да затворят преди 2040 г. базовите си централи на местни и дори на вносни въглища, а също и атомните си централи в строеж и в проект. Такова е реалното поведение на Франция и Германия в ЕС, на Индия, Китай, Русия и др.

Безотговорните миненосци на разрушаване, „зелените“ екоактивисти от Независимите правителствени организации, които са откровено зависими от чужди спонсори, и те трябва да преосмислят клеветническите си доклади до Брюксел, в които определят България като една от най-замърсяващите страни в Европа. И в света! Те трябва да се запознаят с информацията от Global Carbon Atlas за 2019 г., дадена в приложената таблица и да осъзнаят отговорността, която носят пред сънародниците си за погрона над българската енергетика и икономика!

България, най-бедната европейска държава, е намалила въглеродните си емисии от 105 млн.т. към базовата 1990 г. на 42 млн.т. към 2019 г. - преди епидемията, което е намаление с 60%! И това намаление не е достигнато от друга европейска държава. Още по-малко от тези, които ни се дават за пример - Испания, Финландия, както и от идеолозите на „зелената революция“ - най-богатите страни в Европа: Англия, Германия, Норвегия, Франция и Швеция. От енергийна, икономическа и социална гледна точка, потенциалът на Минно-енергийния комплекс „Марица Изток“ трябва да се запази през следващите 15-20 години.

Във всеки един от тези случаи икономическата и социалната разруха на държавата ни, е неминуема.

НЕОБХОДИМИ СА: ДИАЛОГ МЕЖДУ ДЪРЖАВНИЦИ, РАЗУМ И МЪДРОСТ

От името на ПГ на „БСП за България“ пожелавам на всички един стабилен парламент и разумни решения в интерес на хората. Изправени сме пред 4 държавнически предизвикателства - държавнически, а не партийни. И само от нас зависи дали ще ги преодолеем или ще тласнем страната в политическа криза.

Първото - избрани сме при най-ниска избирателна активност откакто има парламентарни избори. Това е знак към всички ни. Независимо колко депутати имаме и независимо какви епитети слагаме пред имената на партиите си. Това е знак към всички ни. Това е и задължение да компенсираме ниската легитимност, която имаме с много и смислена работа за повишаване на доверието на институцията на парламента.

Второто предизвикателство - по волята на народа имаме силно фрагментиран парламент, без възможност за стабилни мнозинства. За да работи този парламент е необходим диалог. За съжаление, той не съществува. Той е предвариелно миниран с разделителни

Слово на Корнелия Нинова произнесено при откриването на 46-о Народно събрание на 21 юли 2021 г.

линии и условия. Протестни срещу партии на статуквото. Това е грешка - и фактическа, и политическа. Първата политическа партия „Има такъв народ“ вече се отказаха от това да са протестна партия и казаха, че са антисистемна.

Уважаеми колеги, вече вече сте системна партия. Два пъти вече сте част от политическа система, в 45-о Народно събрание, имахте и председател на парламент - първата длъжност в държав-

ното управление на Парламентарната Република. Това вече ви прави част от политическата система. Днес, червената линия не е „системни“ и „антисистемни“, „протестни“ партии или статукво, а такива, които имаме воля да променим стария модел на управление, и такива, които искат да го запазят или просто да го скрият зад имитация на промяна.

Третото предизвикателство - да съставим стабилно правителство с ясен вре-

меви хоризонт и национални надпартийни приоритети. Трети избори в кратък период ще бъдат тежко изпитание за България. В тази връзка препотвърждавам решението ни - ако първите два мандата не успеят и, ако президентът реши да върчи третия, последната възможност на нас, да предложим приоритети, върху които да стъпим - прозрачни разговори за тях. Състав на кабинет, в който да бъдат поканени и министри от служеб-

ния кабинет, и да гарантираме стабилност на държавата и сигурност на хората.

Четвъртото предизвикателство е най-голямото.

Уважаеми колеги, пред нас стои въпросът да доразградим стария модел на управление и да съградим нов - различен и справедлив. Едни вждат това чрез смяна на хора, други - чрез смяна на цели органи на управление.

Дами и господа, тези хора и органи, са следствие на проблема. Ние трябва да преборим причината. Тя е другаде. Причината се намира тук, в тази зала.

Преди две години от това място казах: „ГЕРБ заложиха корупцията в законите и така в преворнаха в ненаказуема.“ 8 милиарда лв. са раздадени без обществени поръчки, защото те приеха закон, в който разрешиха това да стане. Цената на едно и също лекарство в държавните и в частните болници е с разлика от 700 процента, защото те приеха закон, според който частните болници не са длъжни да правят търгове.

На стр. 4

ГОЛЯМОТО ИЗЧЕГЪРТВАНЕ!

Има такъв народ и такава държава, но няма такава партия. Вместо да „изчегърта“ ГЕРБ от властта, Слави Трифонов и неговата ИТН, „изчегъртаха“ думата „коалиция“.

Петко ПЕТКОВ

Когато преди време „невецът“ Слави Трифонов учреди партия наречена „Няма такава държава“, съдът отказа да я регистрира под това име. Държавата беше реалитизирана. Впоследствие партията беше преименувана на „Има такъв народ“ (ИТН) и получи съдебна регистрация. Един вид, народът замени липсващата държава в името на партията и нашата Темида реши, че това не противоречи на Конституцията и Закона за политическите партии.

„Какъв народ! Дайте ми 100 000 ирландци и аз ще сваля цялата Британска империя!“ - възкликва Енгелс. Обаче ирландците и до днес не са се обединили в една национална държава. А след Брекзит са разделени и от шенгенски граници като Републи-

ка Ирландия (Ейре), и Северна Ирландия като част от Обединеното кралство Великобритания. А ние, българите, продължаваме да говорим за Македония като за част от българската история и територия, но политическите ни се люшкат от една грешка към друга. И докато едни наложиха вето върху започването на преговори за членство на Република Северна Македония в ЕС, други като Слави Трифонов предлагат съвместен българо-македонски космически полет чрез НАСА. Стотици селища в България биват откъснати периодично от света, поради липсата на пътища, хиляди жители страдат от безводие или наводнения и градушки, а лидерът на ИТН обещава членство на България в Европейската космическа агенция и изстрелването на български и македонски астронавти! Наскоро научихме, че служебният министър на регионалното развитие Виолета Комитова е спряла проект за брое от космоса на дупките по нашите шосета. Спестила е, значи, 9 млн.лева на

данъккоплатците. Хората отидоха на Луната, планират да стъпят и на Марс, а „най-успешното“ управление на Бойко Борисов е планирало да използва космоса, за да брое от високо дупките по „милиардите километри маистрали“, построени от него. Сякаш е предвиждал това, Слави пееше „Няма такава държава“ далеч преди да се опита да регистрира партия със същото название.

Разбира се, на света има и други народи, и други държави като нашата. Но няма друга такава партия, като ОПГ ГЕРБ на Бойко Борисов и политическата циркова група ИТН на Слави Трифонов. И двесте са популистки, авторитарни и недемократични, но се командират от лидерите си с различни средства. ГЕРБ се управлява по телефона като маршод, а ИТН получава нареждания по Фейсбук. Пак от социалната мрежа народът узнава за приумиците на Слави Трифонов, докато Бойко Борисов ги обявява на брифинг на ГЕРБ. Бившата управляваща партия още не може да по-

варва, че е свалена от власт след 11-годишно „царуване“ на „Лигера“. А ИТН, след като от втория опит спечели едва 65 от 240-те депутатски места в националния парламент, реши да предложи, напук на останалите (про и контра-статуквото) парламентарни сили, свой проект за „експертно“ правителство. На думи то трябваше да е срещу статуквото, но на практика го оглавяваше типичен представител на статуквото като Николай Василев. Този „премиер за един ден“ и неговият проектокабинет престояха на политическата сцена по-малко от 72 часа - максималният срок за задържане на всеки клиент на Прокуратурата. Поради което Иво Балеви иронизира в сайта на вестник „Сега“ (20.07.2021), че следващият кандидат за министър-председател ще бъде доведен с беззастенчивост от Софийския Централен затвор. Кандидат-премиерът Николай Василев и кабинетът му бяха отгледени също тъй на бързо, както бяха спуснати на народонаселението по Фейсбук, от самия Слави Трифонов.

От партията победителка на последните парламентарни избори съобщиха, че „когато му дойде времето“ ще обявят нов „ревиизиран“ състав на кабинет. По-късно уточниха, че ще направят това пред 46-то НС, като се консултират с останалите протестни партии. Така Слави замяза на Бойко Борисов, който за един ден, или за един час, може да си промени мнението три пъти. И започна едно гадаене за състава и политиката на „ревиизиран“ кабинет на ИТН - ум да ти зайдде! Политолози, социолози, социални антрополози, политически психолози и прочие гадатели на боб, се заловиха да търсят логични обяснения на едно абсолютно волунтаристично, авантюристично, дилетантско и противоречиво поведение. Един Господ знае защо бяха загубени три месеца от ценното историческо време на България, за да ни се поднесе „повече от същото“?

Не можеше ли още в 45-то НС да се предложи и утвърди редовно правителство?

На стр. 4

НЕОБХОДИМИ СА: ДИАЛОГ МЕЖДУ ДЪРЖАВНИЦИ, РАЗУМ И МЪДРОСТ

От стр. 3

Ако не бяхме ние в предишния парламент да го спрем, те внесоха закон, с който опрощаваха на олигарх 58 млн. лв. задължения към държавата. Коренът на модела е заложил тук - в лобистко законодателство, в задкулините интереси, на които депутати бяха проводници. Затова и отгук трябва да започне изкореняването. И сега ще проличи имате ли воля да го направим.

За нас, от "БСП за България", е лесно - ние 4 години последователно, принципно и открито се борихме срещу този модел и ще продължим.

Вторият модел е контролът и отговорността. И тук стои въпросът за промяната в съдебната система. За нас е ясно и категорично какво трябва да направим - закриване на Специализирания съд и Специализираната прокуратура, съдебен контрол върху главния прокурор, както и да се казва той и който и да е той, нов закон за КПКОНПИ и нова структура на коми-

сията с нови функции. Прекъсвайки изтичането на потоци пари, които отиват в джобовите на скрити задкулисни кръгове, ще дадем възможност да се финансират политики и да се решат ежедневни проблеми на хората.

За нас най-важен приоритет си остава социалната политика.

Уважаеми дами и господа народни представители, близо една четвърт от българските граждани живеят под прага на бедността. За 2020 г. това са 1 милион 659 000 души. Сега са сигурно повече.

Цените на храните, на основни стоки, на ток, вода, парно растат неимоверно бързо. Увеличават се неравенствата, увеличават се броят на работещите бедни.

Есента и зимата тази вълна ще удари тежко домакинствата. Трябва да избързаме.

Днес внесохме пакет от социални закони в изпълнение на нашите политики за увели-

чаване на доходите - преизчисляване на пенсиите и Закон за възрастните хора, втората година на майчинството да бъде една минимална работна заплата.

Помощ за второ и трето дете на осигурени родители, в последните 24 месеца 10 минимални работни заплати. Безплатни детски градини и ясли. И други, с които сме ориентирали своите политики към най-уязвимите - възрастните и младите.

Втори приоритет за нас е здравеопазването - дано да не се случат предвиданията за нова ковидълна, но ние трябва отсега да подготвим здравната система за посрещането ѝ - още отсега да се разгледа Плана за действие при пандемия, да се актуализира и да се осигури финансиране. Разбира се, по-дългосрочната наша цел е сериозна промяна в здравния модел, в който да има защитени болници, лична здравна карта на всеки пациент, болниците да не са търговски дружества,

държавата да плаща специализацията на кадрите и така нататък.

Третият приоритет - образование, наука и култура. 40% от българските ученици са функционално неграмотни и това е изключително стряскаща статистика. Само с ремонти на кабинети в училищата няма да стане, въпреки че те са добро нещо.

Преосмисляне на принципа "парите следват ученика".

Един учебник за един клас по един предмет в цялата страна системно съдържание, което е разбираемо за децата и отразява истината за България.

Планирано обвързване на средното и висше образование за нуждите на икономиката за гарантиране на кадри за българско производство.

Четвърти приоритет - икономика. Кризата удари сериозно световната икономика, разбира се, и българската. Някои държави реагира бързо и адекватно и днес започнаха своето възстановяване. Правителството

на ГЕРБ не го направи - нито бързо, нито адекватно. За 2020 г. икономиката на България се сви с 4.2%. Растеж може да се осигури само с разумна и целенасочена държавна политика. Един от механизмите за възстановяване и растеж е Плана за възстановяване и устойчивост.

Страшно закъсняхме с него като държава. Само 2 държави не са си внесли плана - едната сме ние. Ще внесем питане до служебния премиер и настояваме Плана да влезе в Народното събрание спешно, да го обсъдим и да бъде изпратен в Брюксел.

Но за всичко това, което изложих пред вас от името на парламентарната група на "БСП за България", трябва политическа стабилност. Тя е предварително условие за успешна политика. Сега се изисква диалог между държавници. Разум, а не емоции. Реализъм, а не популизъм. И мъдрост за решения и грижа за хората.

На добър час и успех!

МАЙСТОРЪТ НА КЪСИЯ РАЗКАЗ

Неговото име е в издателското каре на „Нова Зора“: фотографии – Борис Марков. Акцентът, както се вижда, пада върху илюстративните отговорности, макар че всъщност името и човека са най-важните. Но името не винаги произнасяме по фамилия. За нас той е просто Борката. И когато трябва да уточним, за кой от Борисовците се отнася, добавяме – „майсторът на късия разказ“. Повече не е необходимо. Никой не може да обърка човека с дългите обективи, с голямата чанта и „Канон“-а, който винаги е зареден и прицелен в прекрасния и гневен свят, който ни заобикаля. Нещо повече, „опрян е за стрелба на време-

то барутно“, подобно на онзи пистолет, с който Вапцаров изобрази великият ориентир на епохата.

Окоето на таланта е особено око. Може да си бил тракторист като Борката, може да си бил строител, може под го-

лемите ти работнически ръце да са изривали дори корпусите на „Кремиковци“, но ако нямаш сърце, което да улавя синкопите на живота, ако нямаш душа, която да стене като разкодирана струна на китара, във всеки миг на радост, на болка, или несправедливост, колкото и зорко да е окоето на обектива ти, всеки фотокадрър ще бъде само елементарна регистрация на застинялото във времето събитие.

Човек с изключително чувство на почтеност и всеотдайност, „майсторът на късия разказ“ – Борис Марков, е един от многобройните творци, най-верни приятели на „Нова Зора“. Поради известните особени об-

стоятелства в живота на вестника той не твърде често получава конкретни редакционни задачи, но затова пък кадри, които поместваме, понякога и на половин вестникарска страница, за митинги, събития, събори, срещи, премиери на книги, дискусии и пр., с други ведливост, колкото и зорко да е окоето на обектива ти, всеки фотокадрър ще бъде само елементарна регистрация на застинялото във времето събитие.

нрав всекидневната правда на живота на Отечеството, честта и достойнството, на което е бранил със своя личен пример, талант, почтеност и безкористност и с вдигната глава на достоен българин, за когото България, както се пее в една македонска песен, „има още осем дала, за да бъде цяла“.

Честит юбилей, „майсторе на късия разказ“!

Бъди здрав и непримирим, живей все така с пръст на псукаса на своя „Канон“, опрян в гърдите на барутното време на света и живота ни!

От името на Редакцияния съвет Минчо Минчев – главен редактор

ГОЛЯМОТО ИЗЧЕГЪРТВАНЕ!

на престижа на прокуратурата, е политическо, не е ли политическо и избирането му за главен прокурор? То не беше само политическо, а и партийно, поради което се обръща към благодетеля си Борисов с „шефе“. Дори се възхищаваше на уменията на „шефа“ да се прави на луд по-добре от него. Ето, това е лицето, което имаме като главен прокурор, както би казал Цветан Цветанов. И което 12-те члена на ВСС бранеха, уж за да запазят независимостта на съдебната власт. С такива „назител“ тя няма нужда от врагове, но както изглежда лицемерието им няма скоро да бъде наказано. Защото пред лицето на задаващата се икономическа криза и четвъртата вълна на коронавируса, вниманието на народните представители в 46-то НС ще бъде съсредоточено върху решаването на по-неотложни въпроси. Първият от тях е противодействието на саботажниците от ГЕРБ-СДС, което пролича и при избора на парламентарните комисиони за Росенев, за полицейското насилие срещу протестиращите и за ревизията на 50 различни сектора. Показателен за наглостта на бившите управляващи е фактът, че за член на комисията за разследване на полицейския произвол от ГЕРБ-СДС предложиха бившия вътрешен министър Младен Маринов. Който беше уволнен от Борисов, не само заради съмнения за зависимости от ДПС, а и за прекомерна употреба на сила от подчинената му полиция срещу протестиращите граждани. Особено изпъкна тя, когато отхвърленият от парламента Младен Маринов заяви, че не бил виждал бити граждани, а само бити полици. И

направи невероятното признание, че полицията винаги се е използвала за политически цели. Т.е., и по времето на Борисов тя е употребявана като политическа бухалка срещу народа, заедно с прокуратурата, оглавявана от хора като Гешев и Цацаров. Ето с какъв противник ще трябва да воюва евентуалното редовно „експертно“ правителство на ИТН, или служебното такова, ако се отиде на нови предсрочни избори.

Ако този „експертен“ кабинет се комплектува, както злополуния проектокабинет на Николай Василев – нищо добро не бе ни чака! Особено ако приеме на въоръжение програмата, написана от царското юпи Василев, което мина като ваяк през три министерства и две коалиции. И където стъпва ли е едно правителство да има 240 приоритета? Не! Защото това на практика би означавало, че няма никакъв приоритет. Достатъчно е да си припомним само идеите за балансиран бюджет, намаляване на данъците и социалните разходи, приватизиране на ББР и концесииране на магистралите, за да ни светне каква касапница ни е приготвил „Малкият Мук“, както бе нареъкъл Николай Василев бившият лидер на РЗС и бивш съветник на Бойко Борисов Яне Янев. Тази програма беше разпоритикувана дори от „дясната“ партия ГЕРБ. При това, герберитя я нарекоха неолиберална. Тя изоблича не отчита факта, че България е най-бедната страна в ЕС, с най-болното и умиращо население, с отрицателна раждаемост и надвиснала демографска катастрофа. Не случайно дясно ориентираните

служебни министри на финансите и икономиката Асен Василев и Кирил Петков, както и служебният министър на образованието Николай Денков, отказаха да участват в кабинет, оглавяван от премиера като Николай Василев. Човекът, който предлагаше да се приватизира ББР, твърдейки че частният бизнес винаги е по-ефективен, така и не обясни защо частните американски банки, като инвестиционната „Лемън Брадърс“, предизвикаха ипотечната криза и краха на световните финансови пазари от 2007-2008 г.? КТБ у нас не беше ли частна? Това поприеме ли да бъдат откраднати парите на вложителите, след което се изписа нов златен дъжд, за да се компенсират частично щетите? Държавата е причина за грабежа на гражданите си само когато контролните, регулаторните и право прилагашите ѝ органи - съдът, прокуратурата, полицията, ДАНС, БОП, НАП, КПКОНПИ, АДФИ, КЗК, КЕВР и други, са превзети от частните интереси на престъпните и олигархични структури. Лоша е не държавата сама по себе си, а превзетата държава. А от 30-те години на прехода у нас, поне през половината, нашата държава беше превзета. Да видим дали това проклятие ще бъде отхвърлено при 46-тия парламент, или пак ще чакаме чудодейния Месия, който ще свърши работата вместо нас. Това готовство не е продукт нито на комунизма, нито на прехода към многопартийна демокрация и пазарна икономика, а е вкоренено дълбоко в националния манталитет. Иначе Вазов нямаше да напише:

„Стресни се, племе закъсняло! Живейш ли, мрейш ли ти не знайши. След теб потомство иде цяло. Какво ще да му завещайши?“

Какво ни липсва, за да се сбъдне мечтата на Апостола: „И българско да гърми най-бляскаво като единичка държава в цяла Европа!“? Първо, държавници, които са разсъдителни, безстрашни и великодушни. После „Народ, кой своя правда желае, мила свобода и прелюбезна“. И е готов „с оръжие да я добие, с жертва голяма и скъпоценна“, както пише Раковски. Все е имало оскъдица на подобни предпоставки, но чак такава нямаме не е имало! Затова ако 30 на сто от гражданите си направят труда да помислят и изберат бъдещите си управници, два пъти повече предпочитат да си стоят къщици. Или да отидат за риба, на море или планина. Оправданията с горещото време, пандемията, машините за гласуване, „репресивите“ на МВР или липсата на подходящи кандидати, са за политически наивници. Когато на карта е заложена съдбата на Отечеството, въздържанието от гласуване, с каквито и аргументи да се оправдава, е вид измяна на Родината!

Гласуването е единствено ни гарантирано право и, когато доброволно се отказваме от него, получаваме Бойко Борисов или Слави Трифонов. На света може да няма партии като ГЕРБ и ИТН, но комедианти в политиката не липсват: от Пепе Грило в Италия, през Бойко Борисов, Веселин Марешки и Слави Трифонов в България, до Володимир Зеленски в Украйна. Нищо ново под слънцето!

ГОЛЯМОТО ИЗЧЕГЪРТВАНЕ!

дивев. Аз не съм гласувал за Делян Пеевски, но тук има хора, които са гласували за него. Ако тези, които преговаряха с БСП за коалиция, бяха успели, те от статуквото ли цаха да станат?“ Кадиев очевидно визираше бившите социалисти Мая Манолова и Татяна Дончева, които спекулират с понятието статукво, премълчавайки собствените си грехове от миналото. Да не забравяме, че Манолова предложи Пеевски за шеф на ДАНС и беше назначена за омбуд-

сман по времето на Бойко Борисов, а Дончева беше „адвокат на свободна практика“, обслужващ Илия Павлов и „Мултигруп“.

Първият работен ден на 46-то НС протече относително спокойно. Безпроблемно бяха утвърдени и предложението от партиите заместник-председатели на НС. Едва вечерта в предаването на Люба Кулезич „Честно казано“, излъчвано по „Евроком“, събственикът на сайта Bird.bg, Атанас Чобанов съобщи, че ново-

избраната за заместник-председател на НС Росица Кирова, прехвърляла от ИТН в ГЕРБ, е била съдружник на албанския наркотрафикант Изет Османов. Това разкритие обещава горещи препирни и взаимни обвинения в НС. Но и без него още първият работен ден на 46-тия парламент, остави усещането за затишие пред буря. Т.е., генералното сражение ще се състои при обсъждането и гласуването на новия кабинет. Той трябваше да се гласува до две

седмици след откриването на новия парламент, но нито съставът, нито програмата и приоритетите му щяха да станат известни на обществеността, преди да се проведат консултации на ИТН с ДБ, ИСБГНИ и БСП. ГЕРБ и ДПС не получиха покана за разговори като впоследствие и ДПС получи покана, но партията на Борисов си служи това след като отказа дори да се фотографира с останалите участници в 46-то НС. И след като „Лидерът“ ѝ остави страната без актуализиран бюджет и без представен в ЕК План за възстановяване и устойчивост след коронакризата. За сметка на това завеща на служебното правителство и евентуално редовно такова, да разчитат цели минни полета: от здравеопазването, през образованието и социалната политика, до съдебната система и специализираният съд и прокуратура. На 21 юли говорителят на Специализираната прокуратура Валентина Маджарова каза нещо, което подсказва, че и там гледат на хората като на кръгли глупаци: спешпрокурорите не били нахлули в Президентството, а били „пристъпили“ там по покана на административния секретар на президента Димитър Стоянов. Кой кани гости, възбържени до зъби, брадиясали и страшни като терористи от

ВАПЦАРОВ - ВЕЛИК ДУХОВЕН ОРИЕНТИР НА ЕПОХАТА

Минчо МИНЧЕВ

Всяка свобода има своята Голгота. Всяка свобода
„има своя връх свещен,
който трябва да бъде докрай защитен.“

И мъчениците на българската свобода, в бели ризи и развят от вятъра перчем, са запявали под черни бесила и са огласяли с „ура“ окървавени окопи и върхове. И тиранът потръпвал, когато смислял какви са тези глави, които презират своите рамене и са готови „в юнашка кръв да го удавят и пак да се освободят!“

„Как сладко е да се умре за Отечество!“ - възкликва току пред лицето на смъртта, под клупа на бесилото в Горна Оряховица, Георги Измирлиев-Македончето. И тръгва страшно ехо на неговите думи, за да станат те бойна парола на българската свобода, по нейния огнен път от Козлодуй до Околчица; от славния рът на Шипка до Новото гробище на Сливница; от редутите на Одрин до сияйното слънце на подвига при Дойран, Каймакчалан и Завоя на Черна - навсякъде, където тя е призвана да посрещна „На нож“ всеки враг и всяка неправда.

Но в България изгарят селата и усойно запяват бесилки. И над бездни надвесени, и под планнато родно небе, поетите питат: къде е народът, къде е земята бунтовница? И защо в „отровната смрад на живота децата ни мрат, със жадни са за слънце очи!“

И начева борба, безмилостна и жестока. И надвесва черно крило над Родината бездарие, наречено фашизъм. „И става толкова трудно, че да дишаш, едва ли би могъл със пълна гръд.“

Тук, в тунела на Гарнизонното стрелбище, стърчи като километричен знак един стълб на българския път към свободата. Той отмерва 1942 години след Разпяването на Христ! Тук, на този стълб, „с Кръста равен“, е завързан на 23 юли Поетът на вярата - Никола Вапцаров, който с дързостта на обречен бе обявил пред света, че носи в сърцето си младо „тревожното знаме на вечния устрем / на всички без покрив и хляб!“

На всички, на които „в гърдите огрян е за стрелба, на времето барутно пистолета“, на всички, на които „гърдите им са пълни с дим, а дробовите със каверни!“

Поет на непримиримата убеденост и неминуемата победа над „скапания и

озлобен живот“, огняроинтелигентът Никола Вапцаров знаеше своето място в редиците на борбата и прозря, че „местно ще умре като работник в боя ни за хляб и свобода.“

Само една мащабна личност, само един истински поет като него, дълбоко убеден в своята правота, може да открие, че помилване, току пред дулата на екскурторския взвод, ако това помилване не се отнася и до всички негови другари.

След протяжната, тъжна венчавка на Антон Попов с Росица Манолова; след последните заръки в предсмъртните им писма, припрян и последен звънец, удрят пушките. И падат, ведно с Никола Вапцаров - Антон Попов, Антон Иванов, Георги Минчев, Петър Богданов, Атанас Романов... И ако се взрем в дълбоките корени на тази „кървава отроградност“, изобразена к неповторима художествена правда на Вапцаровата поезия, ще видим как Поетът, възправен срещу „дивия, объркан свят“, осъзнава като исторически дълг своето пряко

то човешко съзнание и целенасочено разрушаване на неговите нравствени устои.

След двете национални катастрофи през 1913 и 1918 г., както и след последвалите трагични събития през юни и септември на 1923 и април 1925 г., управниците на България претендират, както и днес го правят, за правото да упражняват властта, вечно и безмечно, въпреки разрухата, въпреки злините, които са причинили на българския народ. От едната страна тогава, заставаха хората на обрелена и ограбена вдовишка България, от другата - тогавашните думбазии, тиловащи и много по-маломерните, с нагребеното народно имане олигарси, отколкото днешните. И трябваше идея, която можеше да придаде някаква привидна макар правдивост на лъжите. Трябваше и халтури, и изкуства, които да отвличат погледа от общата деморализация, с която се осъществяваше подмяната на народната сваят, на честта и достойнството на българина. И едновременно с

на народа в тъпла, в лесно управляема безволева маса.

За тази, все още трудно постижима цел, интелектуалните сили на домораслия ни фашизъм бяха твърде немощни. И тогава, и днес, обаче, учената посредственост и безродното колежанство, бяха косвенят съюзник и правилният инструментариум, с който си служеше политическото мракобесие. И за всекиго, чийто дух бе източник на сваят и светлина, бе приготвен етикет, подобен на еврейската звезда, с която фашистите дамгосваха хората, обозначаващи като неблагонадеждни. И не само Вапцаров, хиляди бяха онези, които разбираха, че срещу тази конкретна историческа злина трябва да се воюва, осъзнато и неотклонно. И те воюваха със слово и оржие. Воюваха срещу политическото мракобесие и срещу всичко, което Михаил Ром по-късно изброи като „Обикновен фашизъм“.

Оказа се обаче, че въпреки побитото над Райхстага победно червено знаме, въпреки непрежалимите жертви, въ-

на 23 юли т.г. от 10.00 ч., се проведе възпоменателен митинг-поклонение пред Мемориала „Гарнизонно стрелбище“, организиран от Градския съвет на БСП, от Съюза на българските писатели, Съюза на българските журналисти и Българския антифашистки съюз. На тази дата, преди 79 години, са екскутирани активните участници в антифашистката борба - поетът Никола Вапцаров и неговите другари Антон Попов, Антон Иванов, Атанас Романов, Петър Богданов и Георги Минчев.

В митинга взеха участие: Корнелия Нинова - председател на НС на БСП; Калоян Паргов - председател на ГС на БСП; Снежана Тодорова - председател на СБЖ; Евгений Белий - председател на БАС-София, много народни представители от ПГ „БСП за България“, общински съветници, писатели, историци и родственици на загиналите. Сред множеството бяха и знакови фигури от обществено-политическия живот като г-жа Станка Шопова - председател на Фондация „Устойчиво развитие за България“; Александър Паунов - председател на Комунистическа партия на България; представители на различни випуски от ВВМУ „Никола Йонков Вапцаров“ - Варна.

От името на СБП слово произнесе Минчо Минчев, което поместваме отделно.

Всички участници поднесоха цветя на признателност на лобното място на поета и неговите другари.

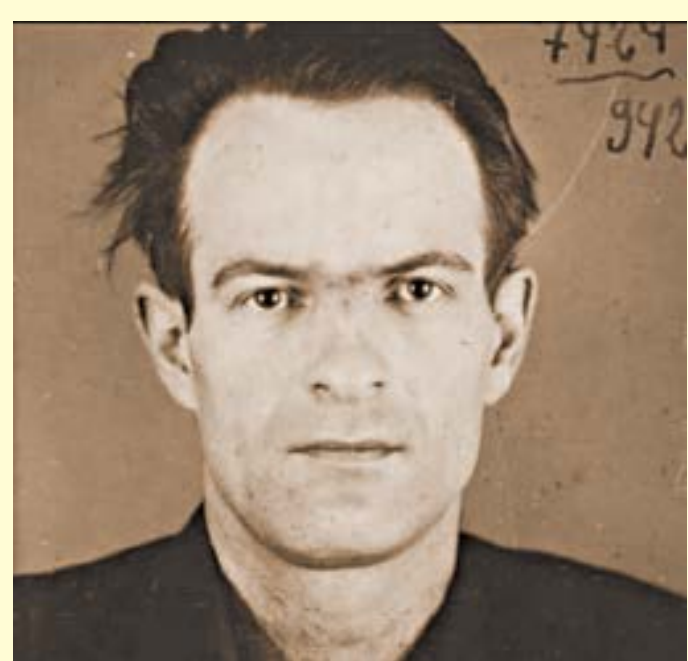
По-късно през деня, от 17.30 ч., пред паметника на Никола Вапцаров, дело на Никола Шмиргела, в градинката зад Националната художествена галерия, се проведе традиционното литературно четене в памет на поета Никола Ва-

пцаров. Председателят на СБП Боян Ангелов откри литературното четене със слово и свое стихотворение. От името на СБЖ за поета и неговото творчество говори Снежана Тодорова - председател на СБЖ.

В литературното четене взеха участие поетите: Иван Гранитски, Иван Есенски, Атанас Звездинов, Петър Андасаров, Трендафил Василев, Николай Шопов, Геннадий Велчев, Венко Евтимов, Ивайло Диманов, Мая Вапцарова, Нико Стоянов. Тамара Такова прочете откъс от поема на Лъчезар Еленков, посветена на Вапцаров.

преки клеветните порицания, въпреки „репортажите писани с примака на шията“, въпреки предупрежденията да бъдат бителни, на хора като Юлиус Фучик, фашизмът се завръща, все по-откровен и нагъл. Още щом се показа на хоризонта яростното „слънце на демокрацията“ в България и изгълзяха като хлебарки скритите духовни маломерници и еничари, за да бъдат спешно наети в осъществяването на поредният разстрел на Вапцаров - този велик духовен ориентир на една цяла епоха в българското мироздание.

Може много да се разсъждава върху припряността, с която, веднага след своята мерзка победа - „с малко, но завинаги“, се заеха с разтерзаването на личността, делото и поезията на Ва-

пцаров. Председателят на СБП Боян Ангелов откри литературното четене със слово и свое стихотворение. От името на СБЖ за поета и неговото творчество говори Снежана Тодорова - председател на СБЖ.

преки клеветните порицания, въпреки „репортажите писани с примака на шията“, въпреки предупрежденията да бъдат бителни, на хора като Юлиус Фучик, фашизмът се завръща, все по-откровен и нагъл. Още щом се показа на хоризонта яростното „слънце на демокрацията“ в България и изгълзяха като хлебарки скритите духовни маломерници и еничари, за да бъдат спешно наети в осъществяването на поредният разстрел на Вапцаров - този велик духовен ориентир на една цяла епоха в българското мироздание.

Може много да се разсъждава върху припряността, с която, веднага след своята мерзка победа - „с малко, но завинаги“, се заеха с разтерзаването на личността, делото и поезията на Ва-

„ЗАВЕЩАНИЕТО НА ХАЙДЕГЕР“: ВЕЧЕ САМО ЕДИН БОГ МОЖЕ ДА НИ СПАСИ

Продължение от брой 28

„Шпигел“: В по-ранни времена, а и не само по-рано, все пак се е мислило, че философията влияе косвено върху много неща - пряко рядко - но косвено е успявала да влияе като е помагала да си пробият път нови тенденции. Ако си помислим само за великите имена сред немците - Кант, Хегел та чак до Ницше, да не говорим за Маркс, може да се покаже, че по обиколни пътища философията е имала невероятно въздействие. Смята се ли, че това влияние на философията е приключило? И когато казвате, че старата философия е мъртва, че вече я няма, дали в това се включва и мисълта, че това въздействие на

философията, ако въобще някога го е имало, най-малкото днес вече не съществува?
Хайдегер: Чрез едно друго мислене е възможно косвено въздействие, но не директно, така, сякаш мисленето да промени състоянието на света.
„Шпигел“: Извинете, ние не искаме да философстваме, за това не сме достатъчно подготвени, но тук е мястото на съприкосновение между политиката и философията, затова моля да ни простите, че Ви възвиляме в такъв разговор. Вие току-що казахте, че философията и отделният човек не могат да направят нищо освен ...

Хайдегер: ... тази подготовка на готовността на държането на себе си открит за идването

или невявяването на Бога. Дори опитът за такова невявяване не е нищо, а освобождаване на човека от това, което в „Битие и време“ наричам попадане във властта на съществуващото. Към една подготовка на названата готовност принадлежи и размисълът върху това, което е днес.

„Шпигел“: Но тогава действително би трябвало да дойде прословутият подтик отвън, от Бог или от някой друг. Значи из самото себе си и като самодостатъчно мисленето днес не би могло да въздейства вече върху нищо? По мнението на съвременниците ни, а също, струва ни се и по Ваше мнение, по-рано това го е имало.

Хайдегер: Но не непосредствено.

„Шпигел“: Ние споменахме вече Кант, Хегел и Маркс като велики подбудители. Но и от Лайбниц са дадени импулси за развитието на съвременната физика и с това за възникването на модерния свят изобщо. Струва ни се, че преди малко Вие казахте, че вече не допускате такова въздействие днес.

Хайдегер: В смисъла на философията, вече не. Ролята на досегашната философия днес поема частните науки. За едно достатъчно изясняване на „въздействието“ на мисленето би трябвало да анализираме пообстойно какво може да означава тук „въздействие“ и „въздействие“. Тук би имало нужда от едно по-основно разграничение между повод, подбуда, на-

сърчение, подкрепа, пречка и подпомагане, ако сме анализирали достатъчно Закона за достатъчното основание. Философията се разтваря в отделните науки: психологията, логиката, политологията.

„Шпигел“: И коя ще заеме сега мястото на философията?

Хайдегер: Кибернетиката. „Шпигел“: Или благочестивото, който се откроява?

Хайдегер: Но това вече не е философия.

„Шпигел“: Какво е тогава? Хайдегер: Аз го наричам „другото мислене“.

„Шпигел“: Вие го наричате „другото мислене“. Бихте ли го формулирали малко по-ясно?

На стр. 8

ВАПЦАРОВ - ВЕЛИК ДУХОВЕН ОРИЕНТИР...

пцаров, които обемаха в едно цялостта на духовните терзания на неговото време и очертаваха образа на една заплаха, брутално посягаща към сърцето, душата и същностния свят на народа.

И поетът с тревога я бе обозначил: „Започнаха със мръсните ръце / да типат във душата на народа.“

Тази поезия провидя „озъбената свирена мутра“ на един живот, който зад кипежа на наивни надежди и сини лозунги, щеше вече да бъде новото-старо битие за хората на България. И най-вероятно това ще да е бил и първосигналният инстинкт на гузните и вероломните, които са бързали за третия разстрел на Вапцаров, защото са се страхували да не бъдат изброени, преди още да довършат своето дело на „нов кърджалия, в нова полуца.“

Така или иначе, делото на всички литературни Херостратовци, безвъзвратно пропадна, защото поетът Никола Вапцаров със своя личностен пример и със своята неповторима поезия, се оказа дълбок и неизтриваем знак, претеча и знамение в дългата история на България, която е неподвластна на подли и родоотстъпни конюнктурни. Неизтриваемият печат на позора обаче остана за всеки негов хулитель, който успя само да запише името си във вечната книга на непростиения грях, и то да остане завинаги в черния пантеон на предателството.

„Задълбоченият анализ на Вапцаровата поезия, писана Атанас Лазовски в своята книга „Вапцаров, поетът-праведник“, ни изправя и пред проблемите на религията, и атеизма в българското историческо развитие. Налага ни въпросите за традициите и приемствеността на сферите на моралното съзнание, сблъсква ни със сложните зависимости между нравствените устои и неговата религи-

озна практика, с общото преплитане и взаимното влияние между религия, морал, социално-политически идеи, естетически представи, правни норми и пр. В годините на левосектанското властване, Вапцаров неотстъпно и защитава нематериалното наследство на българския народ. Той защитава традиционното-положителното в областта на духа,

а 1 910 000 българи са „изпарени“ през последните 30 години. И ако сме тук, за да поменем съвместността на подвига на Вапцаров и неговите другари; ако сме тук и имаме силата на духа да признаем, че днес българското общество мъждука с една открито останяла национална енергия, и ние напусто се тешим, че все още е жива мотивацията ни да бъ-

род и той да бъде съхранен като субект на историята. Че втората неотменна задача, която стои пред нас, е да бъде спасена българската държавност и опазена териториалната цялост на Република България. А това означава, че трябва да спасим Отечеството си, чрез силата на възрождената българска мощ и проверените от историята съюзи и приятелства.

Знам, а и всички вие знаете, че няма да е лесно. Философът би казал, дори че е късно!

Поетът би добавил, че сме сираци на вечността!

Нихилистът, че така ни се пада! Песимистът, че всичко е загубено... Но ние сме патриоти! И наша е звездата на надеждата!

Тя е незаписващата сестра на всички мъже на дългата!

На всички синове на честта! На всички, които подобно на Вапцаров и неговите другари, дори и в смъртта си навярно стъпваха с левия крак!

На всички, на чийто сили и труд дължим изпепеляващата въздишка на душите си по онази наша Родина, с образ на разцъфнало стънчогледова нива, обръната към ясен слънце на идващия ден, която бездарно изгубихме;

На всички, за които, подобно на капитан Спигаревски, България не е просто небе и земя, а името на мъжествена отговорност пред живота и рода, и неотвратим таранен сблъсък с прииждащия враг;

На всички, за които България е вечното и нерушимо мироздание на живите и мъртвите българи;

И ще бъде неугасимо огнище и дом, и за неродените внуци на нашите внуци!

И такава ще остане нине и присно и векови веков!

Участниците в литературното четене пред паметника на Никола Вапцаров

като естествена основа и изходно начало на нашето бъдеще“.

Уважаеми участници в това възпоменателно събитие,

Днес е не по-малко жестоко време, в което живеем. Небето отново е заредено с взрив и виси над света, виси над сърца и площади. Но не Испания е разпната, а нашето мило Отечество е на мъченическия Кръст. И не Фернандес лежи убит пред стените на Мадрид,

Хайдегер: Мислили ли сте върху изречението, с което завършва моят доклад „Въпросът за техниката“: „Питането е „благодетелство на мисленето“?

“Шпигел”: Във Вашите лекции върху Ницше ние намерихме едно изречение, което не ни е съвсем ясно. Вие казвате там: „Понеже във философското мислене господства възможно най-голямата обвързаност, затова всички големи мислители мислят едно и също Но то същевременно е толкова съществено и богато, че никога един отделен човек не го изчерпва, а всеки само все по-строго обвързва всичко.“

Хайдегер: Завършено е, но за нас то не е станало нищожно, а е станало актуално тъкмо в диалога отново. Цялата моя работа на лекции и упражнения през изминалите 30 години в основни линии беше само интерпретация на европейската философия. Връщането в историческите основания на мисленето, премислянето на останалите от гръцката философия насетне още незададени въпроси, това не е откъсване от наследството. Но аз казвам: начинът на мислене на традиционната метафизика, която е завършена с Ницше, вече не предлага никаква възможност в мисленето да се постигнат основните черти на едва сега започващата техническа ера.

“Шпигел”: Преди около две години в разговор с един будистки монах Вие говорихте за „един съвсем нов метод на мислене“ и казахте, че този нов метод на мислене „най-напред е осъществим само за малко хора“. Искате ли с това да покажете, че само съвсем малко хора имат прозренията, които, според Вас, са възможни и необходими?

Хайдегер: „Да имат“ в най-първичния смисъл, че по някакъв начин те могат да ги кажат. “Шпигел”: Да, но в този разговор с будиста трансмисията към осъществяването, също не беше ясно представена от Вас.

Хайдегер: Аз и не мога да го изясня. Аз изобщо не знам как „действа“ това мислене. Може би пътят на едно мислене днес води към това да се мълчи, за да се предпази мисленето от това то само за една година да се разпродее на безционна. Може би ще му бъдат необходими 300 години, за да „действа“.

“Шпигел”: Разбираме много добре. Но тъй като не живеем след 300 години няма да бъдем живи и живеем тук и сега, на нас ни е забранено

„ЗАВЕЩАНИЕТО НА ХАЙДЕГЕР“:

е четено най-малко.

“Шпигел”: Нека се върнем към началото на нашия разговор. Не е ли мислимо националсоциализмът да се различава, от една страна, като осъществяване на оная „планетарна среща“ и от друга страна, като последният най-лош, най-силен и заедно с това най-немошен протест срещу тази среща на „планетарно обусловена техника“ и човешка на Новото време? Явно във Вашата личност Вие не

Мартин Хайдегер

сигурно едно противоречие, така че много странични продукти на Вашата дейност всъщност могат да се обяснят с това, че с различни страни на Вашата същност, които не засягат философското ядро, Вие държите на много неща, за които като философ знаете, че не съществуват - например на понятието като „родина“, „вкорененост“ и други подобни. Как се съчетават планетарна техника и родина?

Хайдегер: Не бих казал това. Струва ми се, че Вие приемате техниката прекалено абсолютизирано. Аз виждам положението на човека в света на планетарната техника не като една крайно оплетена и неизбежна зла участ, а виждам задачите пред мисленето тъкмо в това, то да способства в своите граници човекът да постигне едно задоволително отношение към същността на техниката. Националсоциализмът беше търгнал точно в тази посока, но в мисленето тези хора бяха прекалено наивни, за да получат едно действително експлицитно отношение към това, което става днес и, което е на път от три столетия насам.

“Шпигел”: Американците например имат ли го днес това експлицитно отношение?

Хайдегер: Те също го нямат, те също са оплетени в едно мислене, което чрез прагматизма съдейства на техническото манипулиране и опериране, но същевременно затваря пътя към осмислянето спецификата на модерната техника. При все това в САЩ тук-там се правят опити за откъсване от прагматистко-позитивистко

поставиха една въпросителна пред задачата на немците исторически да намерят своята същност. Ще разбера ли този знак? Едно е сигурно: историята ще ни отмъсти, ако не го разберам.“ Не знаем през коя година сте писали това, по наша преценка - през 1935 г.

Хайдегер: Предполагам, че цитатът е от лекциите върху Ницше „Волята за власт като изкуство“ от 1936/37 г. Но може да е казано и през следващите години.

“Шпигел”: Да, бихте ли го обяснили още малко. Това ни отвежда от общия път към едно конкретно предопределение на немците.

Хайдегер: Бих могъл да изразя казаното в този цитат и така: моето убеждение е, че само от същото място в света, където е възникнал модерният свят на техниката, е възможно да се подготви един обрат, който няма да стане с приемането на дзен-будизма или други източни светогледи. За преосмисляне е нужна помощта на европейската традиция и нейното ново усояване. Мисленето се преобразява само с мислене, което има същият произход и предопределение.

“Шпигел”: Именно на това място, където е възникнал техническият свят, той според Вас трябва да...

Хайдегер: ...в Хегеловия смисъл на думата той да бъде снет, не отстранен, а снет, не само от човека.

“Шпигел”: Вие менявате специално на немците особеността на задачата?

Хайдегер: Да, в този смисъл в диалога с Хьолдерлин.

“Шпигел”: Мислите ли, че немците притежават особеността на квалификация за това възвръщане?

Хайдегер: Мисля си за особено езиково родство на немския език с езика на гърците и с тяхното мислене. Това според мен се потвърждава постоянно от французите. Когато те започнат да мислят, говорят на немски - те ни уверяват, че със своя език не могат да се справят.

“Шпигел”: Така ли си обяснявате това, че имате толкова силно влияние в романските страни и особено при французите?

Хайдегер: Защото те виждат, че с цялата си велика рационалност вече не могат да се справят в днешния свят, когато става въпрос за това да разберат произхода на неговата същност. Както не могат да се превеждат стихотворения, така не може да се преведе и едно мислене. При всички случаи то може да се опише. Когато се захватат с буквално превеждане, всички

ВЕЧЕ САМО ЕДИН БОГ МОЖЕ ДА НИ СПАСИ

ко се променя.

“Шпигел”: Тъгостна мисъл. Хайдегер: Би било добре, ако този тъгостен факт се приеме сериозно в широк мащаб и най-сетне се осъзнае колко много последствия има преобразуването на гръцкото мислене чрез превода му на римско-латински - едно събитие, което и днес още ни пречи да осмислим задоволително основните съставки на гръцкото мислене.

“Шпигел”: Господин професор, ние все пак ще вземем за изходен пункт оптимизма, че все нещо може да се съобщи и преведе, защото изчезне ли този оптимизъм, че съдържащата на мисленето могат да се съобщават отвъд езиковите граници, възниква заплахата от провинциализация.

Хайдегер: Бихте ли характеризирали гръцкото мислене като „провинциално“ за разлика от начина на представяне в световната империя на Рим? Делови писма могат да бъдат преведжани на всички езици. Науките, това ще рече и за нас днес, природните науки с математическата физика като основна наука, също са преводими на всички езици на света, по-точно казано - не се превежда, а се говори същият математически език. Ние навлизаме тук в едно трудно измеримо поле.

“Шпигел”: Може би и това се отнася до тази тема: в момента без преувеличение имаме криза на демократично-парламентарната система. Имам

я отдавна. Имам я, особено в Германия, но не само в Германия. Тя е налице също и в класическите страни на демокрацията, в Англия и в Америка. Във Франция вече няма криза. Ето сега и въпросът: Не може ли от страна на мислителите - според мен като странични продукти - да дойдат указания да даде тази система трябва да бъде заменена с друга и как би трябвало да изглежда тя или пък би била възможна реформа и указания, как е възможно на тя? Иначе нещата остават така, че философски нешколваният човек - а това обикновено е този, който (макар да не ги определя) държи нещата в ръцете си и е в ръцете на нещата, този човек би стигнал до погрешни изводи и може би дори до ужасни ексцеси. Следователно: не би ли трябвало философът да е готов да се замисли как хората могат да устроят своя съвместен живот в този технизиран от самите тях свят, който може би ги е подчинил? Не е ли оправдано да се очаква от философа да дава указания за това как той си представя една жизнена възможност и не греш ли по отношение на, по мое мнение, една малка част от своята професия и признание, като не казва нищо за това?

Хайдегер: Доколкото виждам, един отделен мислител не е в състояние да прозре света като цяло така, че да може да дава практически напътствия, та дори и с оглед на задачата да намери отново база за самото мислене. От мисленето, доколкото то самото гледа сериозно на себе си, с оглед на великата традиция, се иска прекалено много, когато то си нарежда да дава напътствия. С какво право би могло да стане това? В областта на мисленето няма изказвания по авторитет. Единственото, с което мисленето трябва да се съобразява, е самия предмет, който трябва да се мисли. Той обаче преди всичко друго е подвъпросното. За да се направи ясно това положение на нещата преди всичко е необходим анализ на отношението между философията и науките, чиито технико-практически успехи като че ли правят такова мислене като философското, да изглежда излишно. На тежкото положение, в което е изпаднало самото мислене по отношение на собствената си задача, отговаря едно подхранвано тъкмо от господстващото положение на науките недоумение по отношение на мисленето, което трябва да си забрани да отговаря на практико-светогледни въпроси на деня.

“Шпигел”: Господин професор, в областта на мисленето няма изказвания по авторитет. Тогава не би трябвало да буди изненада, че модерното изкуството също се затруднява да прави изказвания по авторитет. При все това Вие го наричате „деструктивно“. Модерното изкуство често разбира себе си като експериментално изкуство. Неговите произведения са опити...

Хайдегер: С удоволствие се оставам да ме поучават.

“Шпигел”: ...Опити из една ситуация на изолация на човека и на художника, а от сто такива опита, от време навреме, все един се оказва успешен.

Хайдегер: Тъкмо това е големият въпрос: къде е изкуството? Какво е неговото място? “Шпигел”: Добре, но тогава Вие изисквате от изкуството нещо, което вече не изисквате от мисленето.

Хайдегер: Аз не изисквам нищо от изкуството. Аз казвам само, че има такъв въпрос - каква е мястото на изкуството? “Шпигел”: Шом изкуството не знае своето място, тогава поради това то е деструктивно, така ли?

Хайдегер: Добре, тогава го зачеркнете. Аз искам обаче да отбележа, че не виждам онова, което сочи пътя на модерното изкуство, доколкото остава неясно в какво то съзира интимната същност на изкуството или най-малкото - в какво я търси?

“Шпигел”: И на художника не липсва връзка с онова, което се предава от традицията. Той би могъл да я намери, че то е хубаво и да каже: Да, така може би се и рисува преди 300 или даже преди 30 години. Сега обаче той вече не може така. Дори да искаше, той не би могъл. Иначе гениалният фалшификатор ще е най-великият художник. Ханс фон Меегерен, който е можел да рисува „по-добре“ от другите. Но това вече не върви. Така художни-

ците, писателят, поетът, е в ситуация подобна на мислителя. Колко често трябва да казваме: „Затвори си очите“?

Хайдегер: Ако за рамка, в която се разполагат изкуство, поезия и философия се вземат „заиманията с култура“, тогава това предположение има право. Ако обаче станат проблематични не само заиманията, но и това, което се нарича „култура“, тогава осмислянето на това, проблематично попада в полето от задачи на мисленето, чието бедствено положение е несъмнено. Но най-голямата беда на мисленето се състои в това, че днес, доколкото виждам, не говори нито един достатъчно „голям“ мислител, който в ясна форма да доведе мисленето до неговия предмет и с това - по неговия път. За нас, днешните хора, голямото е в онова, което се мисли, е прекалено голямо. Ние можем само да се стремим да строим техните и стигащи не много далеч пътечки към един преход.

“Шпигел”: Господин професор Хайдегер, благодарим Ви за този разговор.

.... Този разговор на редакциите на списание „Der Spiegel“ Рудолф Аушайн и Георг Волф с Мартин Хайдегер е проведен на 23.09.1966 г., а и по изрично негово желание е публикуван едва след смъртта му в бр. 23 на списание „Der Spiegel“ от 31.05.1976 г.

Край

ВИСОКИ МЕЖДУНАРОДНИ ОТЛИЧИЯ ЗА МОРСКИЯ ОФИЦЕР ПРОФ. ИЛИЯ ПЕЕВ

Неотдавна, в гр. Варна, се състоя тържество по случай награждането на проф. Илия Пеев, изследовател, дългогодишен преподавател във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, с престижни международни отличия на Руската федерация. След възбужащото слово на московския академик Юрий Иванович Васюков, който подчерта високо ценените в Русия научни приноси на професор Илия Пеев в областта на морската наука, психологията, психотерапията, културологията и геополитиката, му бяха връчени два медала: Медал - 75 години от Великата победа.

Хайдегер: Защото те виждат, че с цялата си велика рационалност вече не могат да се справят в днешния свят, когато става въпрос за това да разберат произхода на неговата същност. Както не могат да се превеждат стихотворения, така не може да се преведе и едно мислене. При всички случаи то може да се опише. Когато се захватат с буквално превеждане, всички

Удостоверението за удостояването на проф. Илия Пеев с почетния медал, е подписано от Председателя на Руския комитет на ветераните от войните и военната служба, армейски генерал Михаил Алексеевич Моисеев.

Медал - За борба с коронавируса. Удостоверението за удостояването на професор Илия Пеев с почетния медал, е подписано от Председателя на Нацио-

налния комитет за обществени награди при Правителството на Руската Федерация, М. И. Ситников. Тези високи награди му се присъждат заради десетките публикации на английски и руски език, в руски научни издания, популярни медии, както и заради участието му в международни научни форуми - конгреси и симпозиуми. Българската общественост е запозната с позицията му в защита на моряците в условията на пандемията COVID-19. На IX Световен конгрес по психотерапия 24-29 юни 2020 г. проведен онлайн в Москва и Санкт-Петербург, професор д.п.с.н. Илия Пеев представи в доклада си своите оригинални и уникални научни изследвания на тема: пандемията COVID-19 като екзистенциална тревога и вик на душата от загубата на всички котви, свързващи ни с външния свят. (Интроспекция в нарушението на поведението при коронавируса чрез изобразителното изкуство и позитивната динамична психотерапия). На друг международен форум, пак през 2020 г., по време на XII-те Лазурски четения посветени на професор Александър Фьодорович Лазурски (31.03.1874 – 27.02.1917) и 60-годишнината от основния труд на професор Мясинцев Владимир Николаевич (1893-1973) „Личност и неврози“, професорът участва с уникален доклад за позитивната динамическа психотерапия като научна система от холистически възгледи за планетарното здраве на човечеството и за новия мироглед и устройството на света през XXI век.

За нашите читатели ще добавим още, че проф. д.п.с.н. Илия Пеев е роден на 13 юни 1948 г., в село Жаричко, Община Бранигово, Област Пазарджик. Член е на Редакционния съвет и Редакционната колегия на научното списание „Конструктивни педагогически заметки“ - научно електронно мултидисциплинарно списание на ФГБОУ ВПО „Новосибирски горжавен педагогически университет“ (Куйбишевски фили-

ал). На Съвета на Директорите на Международната асоциация „Позитивна динамическа психотерапия“ и член на Научния съвет на АНО ДПО „Петербургска школа по психотерапия и психология на отношенията“. Удостоен е със званието „Почетен професор“ на Института по Позитивна динамическа психотерапия в Санкт-Петербург през 2017 г.

Да са му честити заслужените международни отличия! Желая му здраве и творчески сили, за да продължи своите научни разработки и да ни радва с постиженията си в областта на морско образование, Военноморските сили и Търговското корабплаване в Република България.

ПУТИН СПРЯ РУСИЯ НА РЪБА НА ПРОПАСТА.

Владимир Прокопенко: Александър Гелевич, прочетох новата доктрина за националната сигурност на Русия. Направи ми двойствено впечатление. Сякаш всичко е написано върно, а имаш чувството, че президентът Путин няма с кого да тръгне в атака. Около него е зееща пропаст. Новата доктрина има по-скоро отбранителен характер. Насочена е към враговете, но не забелязах ясно написана стратегия на пробива и мобилизация на обществото за постигане на нови хоризонти. Какво е Вашето впечатление?

Александър Дугин: И моето отношение е двойко. Положителната страна е точното посочване на тези противници, с които се намираме в състояние на конфронтация. Тук всичко е наречено с истинските им имена и се вижда готовността за защита на Русия от външния натиск на Запада. Това действително е отбранителен модел, но за разлика от предишни версии включва ориентиране към многополярен свят, критика на хегемонията, на империализма, подчертава се нуждата от руската цивилизация и са отчетени новите мрежови предизвикателства. Това е един добър и отговорен документ.

От друга страна аз бях поразен колко силни са в този документ либералните влияния на глобалисткото обкръжение на Путин. Имах чувството, че една фраза или първата половина на изречението са писали в Генералния щаб или ГРУ, СВР или ФСБ, а втората са завършвали Греф, Силуанов или Чубайс. Текстът съдържа изобилие от компромиси, на които се базира цялата идеология на Путин през всичките тези 20 години. Представява съчетание на либерализъм, глобализация и ориентация към суверенитет и реализъм. А това, от гледна точка на логиката, политиката, философията и международните отношения, са взаимно изключващи се постановки. Ние сме или либерали, или реалисти. Путин безусловно е реалист. Но е обкръжен от убедени либерали. И в края на краищата четем, че трябва да се укрепва суверенитета на Русия и в същото време, че е необходимо бърза интеграция в световното общество и приемане гражданските норми на международното право. Т.е. затвърждаваме нашата идентичност, за да се разтворим колкото се може по-бързо в космополитното море на механичен сбор от индивиди. Ето защо се налага чувството за отбрана, а не за настъпление.

Интервю на Владимир Прокопенко с Александър Дугин за новия текст на Доктрина за национална сигурност на Русия.

Владимир Прокопенко

Става дума да духовно обкръжане на самия Путин, което е отразено в този документ. И проблемът не е, че няма с кого да тръгне в атака. Просто тези, които са готови да атакуват с него, са поставени така да се каже на запасен коловоз и им е изключено захранването. Хората от „десантни батальон“ са или в немилост, или в домашен арест.

А в управлението на държавата са привлечени пасивни, умерени, управляеми патриоти. И даже не патриоти, а такива, които са готови по даден знак да станат патриоти или да престанат да бъдат такива. А редом с тях са агресивните либерали, които направиха сделка с Путин. Той им каза: „Останете си либерали, но бъдете лоялни лично към мен.“ И те, макар и не веднага, се съгласиха. Този компромис се чувства в целия текст. От Геншаба се дава пълна картина, но последната част на изречението се изризва от либералите, доказали на Путин своята лоялност, без да се отказват от либералните си убеждения.

В международните отношения съществуват две школи: либерализъм и реализъм. Реализмът смята, че суверенитетът е висша ценност, а либерализмът, че суверенитетът е временно състояние, което може да бъде жертвано за каузата на Световното правителство. Това противоречие е видно и в доктрината. Има го и едното, и другото. Това обаче е диагноза. Това е психическо разстройство на ниво на теорията за международните отношения. Човек не може да бъде едновременно и реалист, и либерал. Това блокира рационалността и обкръжава логиката. Това е опасна работа и в 2021 г., от подобно разцепление, могат да се очакват по-големи последствия.

Вл. Пр.: Става ясно, че доктрината поставя нашия елит в поза на шпагат. Причината не

ели неговото качество? Способен ли е политическия елит да решава задачите, които отговарят на предизвикателствата идващи към Русия от глобалните световни проблеми. Да вземем например Държавната Дума. Там, в списъка на кандидатите за депутати от управляващата партия, влизат главно хокеисти, параолимпийци, биатлонисти и звезди на кино и шоубизнеса. Всички други, но не и представители на одесни нови технологични отрасли. А нали Думата е ковачница на кадри? Излиза че подготвя корпоративни кадри. Ето отговор защо Путин няма с кого да тръгне към нови про-

лярите и магнатите. Всички истински междутраслови, министерски, губернски и териториални проблеми, се решават от обкръжението на Путин и лично от него. Ето защо в държавната Дума се премият гимнастички, летят космонавти, пентартисти. Това е добре. В Парламента не говорят, в Думата не мислят.

Вл. Пр.: Откъде тогава да се намерят кадри за елита? Откъде да се вземат хора, които биха могли да оценяват адекватно заплахите, които ни отпраща глобализирания свят, и да намират адекватни решения? Защото ако нашият елит продължава да дегради-

Има такива предприемчиви люде и в либералните кръгове. Те също са ярки личности, силни и твърди. Отчаяно преследващи целта си в големия бизнес. Но те се движат в друга посока. Техният стремеж за забогатяване и влияние, обаче, е егоистичен и в интерес на световния елит, част от който те мечтаят някога да станат.

Кадровата политика на Путин се опира на представителите на тези две групи: едната от силовите министерства и другата – агресивните млади вълци от частния бизнес, които без да бъдат убити и без да се разоряят, са преодолели капаните и наследствено отнемане на собствеността. Да, много често техният бизнес е криминален. Но твърде голямо престъпление

Владимир Путин

биви....
А. Д.: Не мисля, че нашият парламент е ковачница на кадри. Това са хора случайно, хора номинални и от тях не се изисква нищо, всякаква тяжна самостоятелност е немислима. Те се избират по правилото за запълване на свободни места или като разпознаваеми фигури. Парламентът, от гледна точка на Путин, не трябва да пречи, това е всичко. Няма ролята в системата, всичко е поделено между неговото най-близко обкръжение и различни кланове, които се структурират, усилват, отслабват и воюват помежду си напълно независимо от процесите в Думата. Думата не им влияе изобщо. Абсолютно. Това е институция, който за путинската система е по-скоро баласт. И затова пълнежът му е от свършено безидейни и безсъдържателни хора, заемащи съответното място. Парламентарна демокрация, в истински смисъл, у нас не съществува. Всичко се решава от Путин. Путинската система представлява вертикала. Това е монархия с всевластен владетел, който разпределя властта между бо-

ра така, както виждаме сега на примера с Думата, то откъде да се вземат грамотни политици?

А. Д.: Путин не мисли за това. Елитът – това е той и неговите приятели. За Русия демокрацията е явление, родено извън пределите ѝ. В Англия демократическите традиции, чиято ефективност е също спорна, съществуват от столетия. А у нас те никога не са били и няма да бъдат. Затова нашият елит се формира по други начини, които съвсем не са демократични. Путин прекрасно разбира това.

И все пак е възможно в елита да попадне и предприемчив човек. Откъде ли? На първа място от средата на честолюбиви воени или силовици, които не участват в корупционни схеми и упорито се движат нагоре по кариерната стълба. Такива персонажи и в путинската система имат шанс да стигнат много високо. Засега те не са потърсени, но те се стремят към властта в силовите министерства и са опората на държавността. Ако нямаше такива ентузиастични, то нашата страна и системата на отбраната, биха рухнали.

вече не се разглежда като криминално. На такива зверове от частния бизнес и на герои от отбраната, се опира Путин. И тук забелязвам интересен момент. Сегашното обкръжение на Путин започва да става пречка за кариерата на тези нови хора.

Вл. Пр.: С други думи за Русия демокрация не се предвижда. Вашата картина се оказва мрачна. Също като във времената на Иван Грозни с неговата „опричнина“. И всичко се крепи единствено на Путин?

А. Д.: Не е съвсем така. Нашият народ крепи и държавата, и обществото. Но народ и демокрация са различни неща. Именно народът е творец на историята. Путин чувства, че своята легитимност дължи на него, а не на парламента, групировките и клановете. Той стана своеобразен синтез между власт и народ, на който се дължи Русия днес. Забележете че вече 100 години управлява русофобски държавен елит. И не е вярно, че дореволюционна Русия е била нещо много по-добро. Руският народ е страдалец. Но независимо от това по определен начин запазва сили и

КОЙ ЩЕ Я ПОВЕДЕ ПО-НАНАТЪК?

продължава своето историческо битие. Той още не е казал всичко. На един следващ етап трябва да излезе на авансцената. Но това ще стане след края на епохата на Путин. Само това, само след Путин, ние ще станем свидетели как руският народ ще каже своята последна, велика дума или ще настъпи окончателна гибел и крах на всичко.

Вл. Пр.: Вие пак рисувате мрачна картина. Руският елит е антинароден и нагъл, и Вие сигурно свързвате това с неговия произход от съветското минало? И то не от сталинския елит, а от този, който се е приспособил и е паразитирал.

А. Д.: Да, Путин разбира и чувства народа значително по-добре от Горбачов и Елцин, но в същото време се бои от него. Когато народът в Новорусия се надигна и започна „Руската пролет“, Путин се стресна. Той видя в простия руски народ, в героите на Донбас, решителност, която му се стори опасна за компромисите, на които се крепи моделът на неговата власт. Мобилизацията на руският народ видимо подплаши Путин. Той разбра, че един пробуден народ ще се управлява трудно, ако не се съобразява с него като със субект. Това не е Държавната дума с плувците и гимнастичките. Това е исторически субект, могъщ и донякъде своеволен. И понеже Путин е руснак, той го чувства вътре, в себе си. Но той разбира, че това е много сериозна стихия. При определени обстоятелства тя може да се събуди и да му каже: „Вашият компромис вече не ни удовлетворяват. Или ще действате решително, или освободете мястото на този, който ще прави това!“

Хората в Новорусия отиваха на смърт не по заповед, а от зова на сърцата си. Този зов Путин усети много ясно и в собствената си душа. И той направи избора в този критичен момент да се откаже от опората на народа. Той имаше тази възможност, но направи друг избор. Избра да остане с чиновниците и олигарсите, които бяха далече от стихията на народа, но бяха лоялни и контролирани от него.

Историческият мащаб на наддащата се Новорусия, завари Путин неподготвен и той отстъпи. При това отчасти симпатизираще на народната вълна. За разлика от неговия елит, той не е русофоб. Затова не отива на потушаване на патриотичното начало, а се опитва да го превърне в дозирано, ограничено, частично и компромисно, за да не даде простор на тази стихия.

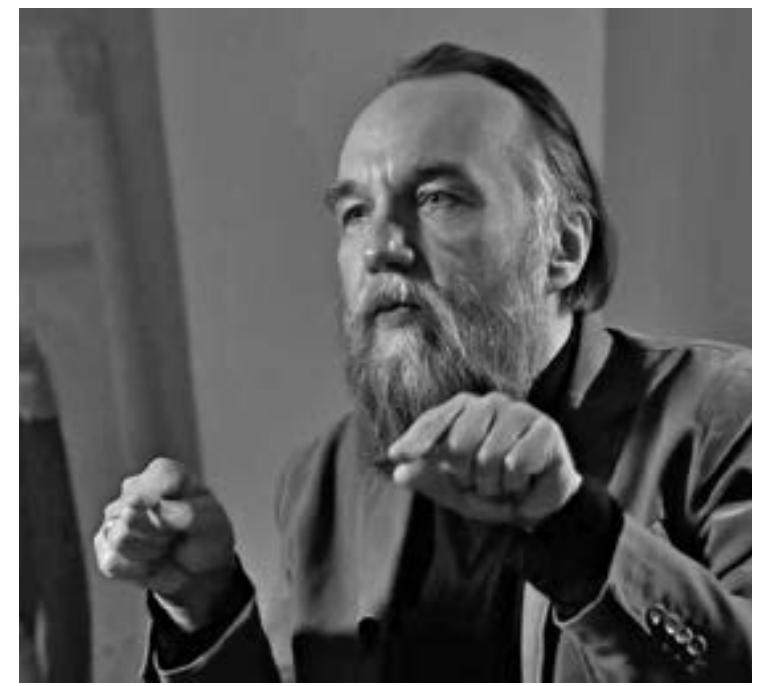
Вл. Пр.: Правилно ли разбрах, че съветите Путин да прояви по-голяма твърдост? Да покаже твърда ръка, за да задържи системата в някаква хармония? Защото Русия е в поза шпагат и ситуацията става опасна и неуправляема. Трудно може да се предвиди до какво може да доведе това в условия на глобално противопоставяне, в което ни вълчат и ни пречат да живеем спокойно.

А. Д.: Мисля че Путин не може да направи това, което бих го посветвал. Той не е в състояние да направи това, което според мен, е дължен да направи. Разбира се той и така е герой. Спаси страната от пълно разпадане. Но следва интересен момент. Прояви и достатъчно твърдост, и достатъчно мекота, т.е. със своята историческа функция Путин се справи блестящо и задържа загиващата и разядена от либерализъм и бандитизъм Русия, на края на пропастта. По някакъв начин той се оказа в ролята на член от семейството. И когато получи властта от ръцете на чуждици, ограбвачи и оглозвачи Русия, той съумя да я използва за спасяване на страната, държавата и народа. Ето защо влезе в историята като героична фигура. Но това, което той направи и прави, е всичко. Изпълни историческата си мисия. Повече Путин не може.

Сега, на дневен ред идва друг въпрос: „Какво ще стане след Путин?“ Всичко ще продължи както е сега или ще се върнем в беззаконието на 90-те години? Патриотите казват, че всичко ще бъде както е днес, а либералите твърдят, че ще бъде, както при Медведев, а по-добре, както при Елцин.

Всъщност, освен двата изхода има и трети. Не просто да се задържим на ръба на пропастта и да построим лагер там, превръщай се в пълноценен град, а решително да се движим в посока противоположна на пропастта. По време на „Руската пролет“ ние бяхме близо до решение да прекратим продължителната почивка на края на пропастта. Но отново се спряхме. Подобно на алпинист, който е изминал половината изкачване по вертикалата, но му остава другата половина. За да не рухне, той трябва поне да се задържи на това положение и засега да не се катери нагоре. Но колкото по-дълго трае почивката, толкова по-малко си спомняме закъде бяхме тръгнали.

Аз съм убеден, че трябва да се продължава нагоре в посоката, която сам Путин посочи, но в която самият той не

Александър Дугин

желае да върви. Или не може. Този вероятен и възможен път безспорно е пътят на социалното и културното възраждане на руския и на другите евразийски народи като велика Империя. Това е пътят на „Руската пролет“. Край на компромиса с периода на олигархичния либерализъм и със съветския период, както и с безмислената носталгия по него. Руският народ трябва да поеме съдбата за създаване на пълноценна руска държава, в собствените си ръце. Завръщане към империята със строеж на велика евразийска конструкция, в контекста на многополярния свят.

Днес този вариант не се съжда от никой. Сякаш за това няма сили. Но всъщност ние сме спрели и сме направили лагер на мост. Мостът от време навреме се поклаща. Въпросът е дали да се върнем назад или да останем на място? И двете решения не се върни. Путин показва, че трябва да се върви напред. Пише за това стагии, намеква в интервюта. Но самият той не върви напред. Путин сочи посоката, но не и целта.

Мойсей повел своя народ от Египет по Синайската пустиня, но в Обетованата земя евреите довел вече друг водач – Исус Навин. Ние сякаш се скитаме по Синайската пустиня. През 2014 г. бяхме приближили Обетованата земя, надникнахме в нея, погледнахме колко е привлекателна, и... се върнахме назад, в пустинята.

И сега тук е най-интересното. След края на Путин е възможен трети сценарий. Той бил най-правилният и би следва да се съсредоточим върху него. Да не даваме съвети на Путин, който той не приема, нито да го упрекваме за това, което е и извършил докрай. Слава Богу и това, което направи е добро. Повече той не може да напри-

кога трагична страна на руския монархизъм. Никой и нищо не е в състояние да попречи на Путин да извърши накрая както най-великата, така и най-идиотската постъпка. Ние живеем в сянката на това трудно и на практика непреодолимо решение на един единствен човек. Решение, което още не е взето. Путин, при този обем на власт, с която разполага като първо лице в Русия, и който е близо до абсолютната власт, е длъжен да избира между доброто и злото, между светлината и мрака, между битието и небитието. Такъв страшен избор става наистина разкъсващ самата личност, на която предстои да го извърши. Още повече, че мракът понякога ни се струва светлина, а корените на битието водят в бездната на небитието.

21 юли 2021 г. сп. „Геополитика“

Превод: Румен ВОДЕНИЧАРОВ

БЪЛГАРИЯ НАД ВСИЧКО!

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Минчо МИНЧЕВ
РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ:
Проф. д-р. ик. н. Бончо АСЕНОВ
акад. Васил ГЮЗЕЛЕВ
Виолета СТАНИСЛАВОВА
(отговорен редактор)
д-р инж. Мария БЕЛОВЕ
Проф. д-р. Нако СТЕФАНОВ
акад. Николай ХАЙТОВ
ст.и.с. Румен ВОДЕНИЧАРОВ
Проф. д-р ик. н. Тодор МИШЕВ
Фотографии Борис Марков

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
1000 София
ул. Пиротска №3
тел.: 02 985 23 07
тел./факс: 02 846-50-01

ИЗДАВА
"Втора Зора" ЕООД
Печат "Нюзпринт"
София, ул. "Тинтаба" 100

БАНКОВА СМЕТКА:
Уникредит Булбанк
IBAN BG43UNCR70001519963494
BIC
UNCRBG6F

Примат се оригинал по стандарт 30 реда, 56 машинописни знака. Ръкописи не се рецензират и не се връщат.

Броят е приложен редакционно на 23.07. в 14 часа. Хонорари се изплащат в сряда и четвъртък от 13 до 15 часа ISSN 1310-8492

ЖЪЛЪД

Дъбе ле, Йово, зелен и весел,
дъбе ле Йово – Янин дъб...
Кажеш България – чуеш песен:
тръгнеш след песен – намериш скръб.

Яна във черно. Рожен във бяло,
Арда от бряг до бряг – в кръв.
Жълъд се рони и ослепяло
гледа Балкана към Рожен връх.

Хубава Яна – жълъд отнесен,
хвърлен във огън, заровен в мраз...
Рожен запее нейната песен,
Балканът отпее с Йовов глас.

Пита-разпитва къде е Яна.
Яна си има девет души.
Осем хариза за ятагана,
а във деветата жълъд заши.

Скришно и тайно петстотин зими
расна-порасна жълъдът в дъб.
Корени пусна – Йовово име.
Листи разлисти – Янина скръб.

С девет души е, зелен и вечен,
жълъдът, който кълни във нас,
щом Рожен пее Янина песен,
а пък Балканът – с Йовов глас.

СТИХОВЕ, КОИТО СЪРЦЕТО НЕ ЗАБРАВЯ

Навръх Илинден, 20 юли, си отиде от този свят един от най-талантливите поети на България - Ивайло Балабанов. Роден на 28 август 1945 г. в село Хухла, Ивайловградско, той израства като значим и неповторим талант, поет чиито стихове знаят и декламират и неизкушени в поезията хора. Автор на десет стихосбирки, последната от които е „Небесен гурбетчия“, Ивайло Балабанов е носител на много награди и отличия, сред които и орден „Св. св. Кирил и Методий“ - първа степен – за изключителни заслуги в областта на културата и изкуството. Почетен гражданин на Ивайловград, на Кърджали и Свиленград, носител на почетния знак на град Маджарово, поетът Ивайло Балабанов бе може би единственият български творец, който със своето обичано и неповторимо творчество, успя да разчуши и прере-

дактира вкаменената от повторение през вековете максима, че никога не е пророк в собственото си село. Благодарните жители на родното му село Хухла, потомци на българи бежанци-преселници от Мала Азия, го удостоиха като значим и неповторим талант, поет чиито стихове знаят и декламират и неизкушени в поезията хора. Автор на десет стихосбирки, последната от които е „Небесен гурбетчия“, Ивайло Балабанов е носител на много награди и отличия, сред които и орден „Св. св. Кирил и Методий“ - първа степен – за изключителни заслуги в областта на културата и изкуството. Почетен гражданин на Ивайловград, на Кърджали и Свиленград, носител на почетния знак на град Маджарово, поетът Ивайло Балабанов бе може би единственият български творец, който със своето обичано и неповторимо творчество, успя да разчуши и прере-

дактира вкаменената от повторение през вековете максима, че никога не е пророк в собственото си село. Благодарните жители на родното му село Хухла, потомци на българи бежанци-преселници от Мала Азия, го удостоиха като значим и неповторим талант, поет чиито стихове знаят и декламират и неизкушени в поезията хора. Автор на десет стихосбирки, последната от които е „Небесен гурбетчия“, Ивайло Балабанов е носител на много награди и отличия, сред които и орден „Св. св. Кирил и Методий“ - първа степен – за изключителни заслуги в областта на културата и изкуството. Почетен гражданин на Ивайловград, на Кърджали и Свиленград, носител на почетния знак на град Маджарово, поетът Ивайло Балабанов бе може би единственият български творец, който със своето обичано и неповторимо творчество, успя да разчуши и прере-

в който поетът членуваше, присъстваха председателят Боян Ангелов, поетите Трендафил Василев, Хубен Стефанов – негов близък приятел, Ели Видева и Иван Бунков. Специално от Варна пристигна и поетеса-та Елка Няголова. На поклонението дойде и известният краевед Георги Граматиков, дългогодишен директор на музея в Хасково. Имаше представители от Съюза на тракийските дружества в Хасково, от Ротари клуб в Свиленград, журналисти от различни медии и др.

На тръгване от църквата процесията премина мълчаливо през целия град. Когато достигна до сградата на общината, пред нея вече бяха застанали в шпалир всички нейни служители, за да отдадат почит към любимия поет и гражданин на града. Когато множеството премина пред сградата на полицията, дежурните полицаи също излязоха, за да се сбогуват с прочутия си съгражданин. По пътя към гробищния парк хората се смълчаваха и спираха с наведени глави, за да пропуснат процесията. Други излизаха от заведенията, кафенетата и магазините, шофьорите спираха колите си, пътниците слизаха от автобусите и мълчаливо заставаха прави, за последно сбогом с големия български поет, когото някои наричаха „небесният гурбетчия“, други го определяха като „съвременния Вапцаров“, а според художника Владимир Чукич и негови приятели, Ивайло Балабанов, след Иван Вазов, е вторият поет облъхнат от всенародната почит и преклонение.

Когато шествието спря в гробищния парк, прочувствено слово произнесе кметът на общината г-жа Диана Овчарова. Бяха прочетени съболезнователни телеграми. Поднесени бяха венци от името на президента Румен Радев, от Съюза на българските писатели,

Ивайло Балабанов
1945 - 2021

ли, от Съюза на тракийските дружества в Хасково, от Славянското дружество в Хасково, от община Ивайловград, от кметството в Свиленград, от учителите в Свиленград, от приятели и почитатели, от близки и роднини. Отец Камен Гарена от Кърджали, който бе поискал да говори за последно сбогом, разплакан от възмущение, успя само мълчаливо да постави в ковчега на поета стихосбирката му „Небесен гурбетчия“. Петър Тонев, дългогодишен и много близък приятел на Балабанов, прочете стихотворението „Жълъд“ и постави жълъд в ръката му като изрече на глас обещание, съгласно тяхна стара уговорка: който от два-

мата си тръгне пръв, другият да прелива гроба му.

Ивайло Балабанов не обичаше светлините на прожекторите. Може би има хора, които дори не са го виждали и, които го познават само по име, но затова пък те са от онези, които не могат никога да сбъркат стиховете му, защото ги носят в сърцата си.

И макар че в Антология „Зора“ стиховете на поета са присъствали най-често през годините, като израз на нашата болка от трагичната загуба, ще публикуваме две от най-любимите и значими негови творби, за да стоплим сърцата на нашите читатели със спомена за големия поет.

Виолета СТАНИСЛАВОВА

ВЪПРОС ЗА ЛЕВСКИ

Свободен е народът и от душа те слави.
Защо му трябваш още! Защо не те забрави?
Защо, съзре ли гарван, си мисли за бесило,
защо си му икона, защо си му светило?
Защо ти пали свещи, плете за теб венец,
нарича те месия, надежда и светец
и тайничко поглежда към небосвода стар –
дали по пътя Млечен не слиза вълглицар,
дали луната – тази българска луна,
е още ясен месец, дали не е с чалма?
Свободен е народът, свободно вика: „Го-о-л!“,
но хляб, ако си купи, назаем търси сол.
След толкова години все същата съдба:
мизерия, залъгана с коматче свобода.
Животът озверява! Отецеството гине.
През още колко мъки ще трябва да премине
Народът? Той не иска република-менте.
От новото се плаши, но старото не ще;
не ще да е прислужник в световния вертеп;
не вярва вече в никой, очаква само теб.
Затуй се взира още във небосвода стар –
дали по пътя Млечен не слиза вълглицар...
Той дважд те поменува, а благославя трижд;
Апостоле, къде си? Дано се преродиш!